

BARTHA GUSZTÁV

TRAUMA

XIV.

Ádi, Ádi, hmm, soha nem sikerült lefutnod a száz métert szintidőre, a tornaórákon összehihgedt az elégséges osztályzatot, éjszakára az izomlázat, és annyi. Futottak még: Kaluja, Farkas, Kis Bence... A féltüdejűek kompániája. Ja. Nincs, ja. Albi, igaz éppen hogy, de letudta se perc alatt a százat. Ne a lábad bámuld, gondold, hogy kergetnek, és ha utolérnek, akkor... De hát kik, és miért? Albi széttárta a karját. Jelen időben Gizi néni tágra nyílt szemekkel rám csodálkozna, anyu becsapná maga mögött az ajtót, anyós egész véletlenül leejtene egy tányért, és... és slussz.

Eszter annak szeret, aki vagyok.

Apósodat látja benned.

Gizi néninek igaza van, főként akkor, ha húzódozok, nem írok alá azonnal az igazának.

Persze, hogy nyakába veszi apósom a várost. Ha a gond a háznál plafonig ér, és Etelka rimánkodását az utca végére kihallani, mi más lehetne a megoldás, mint hátrahagyni csapot-papot, a sarkig tárt konyhaajtón át kirohanni a fészkes fenébe, vagyis, amerre a lába viszi?

Magadat ne csapd be, Ádi!

Lambada, phöh! Albinak nincs szerencséje a nőekkel.

A kocsma tulajának se. Nesze neked unokázás! Tíz éves, és azzal kezdi a napot, hogy kirámolja a kocsmakasszát.

Közöd, Szilágyi Ádám?!

Huh! Meg megint, huh!

Álljon meg a nászmenet!

Értelmező szótáram szerint, most az egyszer tutira kiszellőzhetett a fejem, a kocsmától idáig van vagy háromszáz méter. Rövidebb? Á, kicsivel több is, a járdaszéli fák miatt tűnik kevesebbnek. Hogyhogy nem vágták vissza az ágaikat?

– Utcaseprése nincs pénz, fakopasztásra van? Nem normálisak.

– Dehogynem, Ádi barátom! A láncfűrészbe, az emelőkosaras járműbe benzín kell, motorolaj. Dereng? De nem több száz, meg száz, meg plusz, ki tudja még hány liter...

– A különbözet megy át a határon...

– Nem én mondtam.

– Éljen Korrupció! Ja. Csehek alatt a hivatalnokok szemérmesebbek voltak, vagyis, nem mertek nagyban svindlizni.

Anyu a hasonló megjegyzéseim hallatán becsapja maga mögött az ajtót. Elfelejt jó éjszakát kívánni, reggel kávéval kínálni.

Álló nap hol ezzel, hol azzal szívat.

Legutóbb a Léna Alekszandrovna, kom. 207-tel, vagyis, hogy Eszterrel nem vártuk meg a főorvost. Megérdemeljük a sorsunkat, vegyem tudomásul, nagyon meg. Miért merészeltük, honnan vettük hozzá a bátorságot, hogy lehettünk annyira hálátlanok, mikor ő már pászosra letelefonálta a főorvosi vizitet, hogy csak úgy beoldalogjunk az ő tudta és belegyezése nélkül ahhoz a... ahhoz a beképzelt, na, hogy is hívják, ostoba doktornőhöz.

– Megáll az eszem...

Nem állt meg.

– Brávóka! Hallom, annyi a panasz a ribancra, hogy sor áll a főorvos ajtaja előtt, a panaszosok egymás kezébe adják a kilincset.

De ezután sem állt meg. Napokig forgott a lemez. Aztán csend lett.

– Kijavította az érdekhálóján a szakadást.

Gizi néni hirtelen felült, és szemüvegét orrhegyére tolva rám emelte csodálkozó tekintetét.

Annyira azért naiv nem vagyok.

– Több mint harminc éve szövögeti éjt nappá téve, de hát az Irodában ki nem?

– Olvastad Dosztojevszkijtől az Ördögöket?

– Mi másról szól a történelem, ha nem az érdekérvényesítésről, hmm, Gizi néni? De a történelemlönyvekben, az ötödik osztályostól a tizenegyedik osztályosig, az is benne van, ahol felüti a fejét a korrupció, és vele együtt a képmutatás, lehet az a világbirodalom bármilyen hatalmas, a napjai meg vannak számlálva.

– Stim. „Elurhódott a farizeusság, az élet nem lakodalmas út.”

– Ja.

– Bíz' isten, a perceken magam alá pisilek! Nem győzlek csodálkozással. Vannak időszakaid, mikor az egyszer egyet is magyaráznom kell, nehogy lépten-nyomon marhaságokat csinálj. Mondtam már, hogy egyszer-egyszer nagyon hülye tudsz lenni? Még nem? Sohasem késő. Még mielőtt megáll bennem az ütő, nem ártana tisztázni, mi a fenének fogtam fel rajtad. Na

miért, Gizike? Talán azért, például, amit most mondtál anyád viselkedésével kapcsolatban. Eredeti, mármint a módszer, hogy a történelmet a Most-ban kell tetten érni, és kendőzés nélkül felmutatni, hogy mit tesz velünk, mivé leszünk. Különben holt tantárgy marad, eszmefirhang, kosztümös pártpropaganda, hadd ne ragozzam tovább!

Trianon most van, Gizi néni.

A most akkor, amikor valami fáj.

Amikor az egész Szilágyi Ádám fáj.

Persze, hogy nem nehéz elképzelni a sárguló-ritkuló falomban áttűző verőfényt, a szél pörgette falevelet a járdán, amint lehunyom a szemem, de az nem most van. Lenni, múlt időben. Amikor még az iskolába menet és jövet felért egy öröμόdával, és... és Albival menet és jövet önfeledten meghempereghettünk a csatornaparti dús avarban. Mert... mert még nem volt jegy az ellenőrzőnkben, s ettől olyan, de olyan csodás kéken tündökölt az ég. Most meg, mint bukott diákra, rám nedvesedik az ősz, csorog-csepeg, szöszmötöl az eső éjjel-nappal: a vas megredvesedik, hát még, ami érez. S az ég... Gizi néni, hová tűnt fölülünk az ég?

Az a sűrke micsoda, karnyújtásnyira, nem az.

Az a sárgába öltözött kicsoda, karnyújtásnyira, nem Eszter.

– Ennyire semmit sem jelentek számodra? Sírni én is tudok, hogy tudjad.

Apu temetésén nem sírtam.

Az iskolában kapott körmösök miatt sem, pedig Anikó Fjodorovna számolatlanul osztogatta.

Léna Alekszandrovna, kom. 207.

– Majd azt hazudjuk Gabinak, hogy... Tudod mit, nem hazudunk semmit.

Ha utánanyúlok és megfogom, tuti, kiszakítja magát a kezem közül, lerohan a lépcsőn, föltépi a bejárati ajtót, és meg sem áll hazáig.

– Számomra az vagy, aki voltál. Nem hazudok, ez az igazság, és szeretném, ha te is elhinnéd. Gabi, Eta mama, Albi, Tanti és... és mindenki azt szeretné, ja, a főnöknőd is az üzemből, na...

– Olga?

– Igen, Olga, és még azt üzente, hogy a beteglapra járó pénz miatt ne izgasd magad, ő intézi, személyesen.

Bólintott, de tekintetébe nem vitt színt a változás, semmibe révedő maradt.

Mitévő legyek, pontosabban: mit ne tegyek?

Miben hihetek, pontosabban: mit ne higgyek?

Mit mondhatnak, pontosabban: mit ne mondjak?

Ha utánanyúlok...

A lélek nincs helyhez és időhöz kötve.

Huh! Meg megint, huh!

– A doktornő nem sokkal lehet idősebb nálad.

– Ismered?

– Nő, nekem ennyi elég. Ki más tudna segíteni abban, ha nem egy női orvos, hogy végre higgyél nekem, hmm? A vén bakkecske, akihez anyu beprotezsált bennünket? Huhu! Ne röhögtesd! Egy nyalat só, klinikailag kipróbált, orvosilag ajánlott gyógyszer, a patikákban még nemigen lehet hozzájutni, me-he-mekk, következő nyalat só...

Ne vess már, az isten szerelmére!

– Nem találsz viccesnek?

Semmi reakció.

Phuh, ha utánanyúlok...

– Hogy magyarázzam... Nem kell feszélyezned magad, például. Előbb volt nő, mint orvos, meg izé... Kint maradok a folyosón, ha velem van bajod.

– Nem akarlak! Nem akarok veled baszni!

A lépcső aljára rávetülő árnyék hátrább húzódott.

– Kicsi a faszod!!!

Hirtelen eltűnt a lépcső aljára vetülő árnyék.

– Milyen kicsi? – ha az Eszternek szegezett kérdésemet isteni sugallatnak lehet nevezni, akkor az. – Na, mi van, berekedtél?! Nekem ne mutogasd a kisujjad! Látod azt az ajtót, odabent nem szükséges kiabálnod, ujjad mutogatnod, de te attól sokkal gyávább vagy, hogy magadtól bemenj rajta.

Nem nézett rám.

Nem kellett félreállnom az útjából, könyökkel taszított a falnak.

Nem kopogtatott, és úgy becsapta maga után a 207. számú szoba ajtaját, de úgy... Anyunak van még mit tanulnia.

Huh! Meg megint, huh!

Lena, bocsánat, a doktornő nem siette el, eltelt egy vagy két perc, mire szóba hozta, elmagyarázta, ha nem azt teszi és mondja a lépcsőn Eszter, amit tett és mondott, akkor lenne igazán gondban vele.

– Nem szól hozzám. Lecserélte a ruhatárát. Soroljam tovább?

– Felfüggesztette a kommunikációt. Újraépíti az énképét. Mire kíváncsi még?

– Ennyi, és így?

(Folytatjuk)